

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA
úsek inšpekčnej činnosti
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa
o stave a úrovni personálnych, priestorových a materiálno-technických podmienok
elokovaných pracovísk v strednej odbornej škole v školskom roku 2019/2020 v SR

Stav a úroveň podmienok elokovaných pracovísk (EP) sa sledovali v rámci tematických inšpekcií v 4 školách (2 štátne, 1 súkromná, 1 cirkevná; všetky s vyučovacím jazykom slovenským) v 2 krajoch (2 subjekty v Prešovskom¹ a 2 v Košickom kraji²). Celkom bolo kontrolovaných 10 EP s 13 učebnými odbormi.

V aktuálnom školskom roku 2 EP škôl v Košickom kraji³ (registrované v evidencii CVTI SR) neboli v čase konania školskej inšpekcie aktívne – neprebíhal v nich vyučovací proces a pracoviská ani nemali evidovaných žiakov (v oboch sa však nepravidelne uskutočňoval odborný výcvik žiakov iného EP príslušnej školy).

EP poskytovali vzdelávanie 510 žiakom v dennej forme štúdia a 16 žiakom v externej forme (1 žiak v odbore 4524 *H agromechanizátor, opravár* a 15 v odbore 6445 *H kuchár* na 2 EP školy v Košickom kraji⁴).

Z celkového počtu 526 žiakov bolo 7 so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a 476 žiakov (90 %) z marginalizovaných rómskych komunít (na všetkých EP oboch škôl v Prešovskom kraji sa vzdelávali iba takíto žiaci, v 1 škole Košického kraja⁵ sa vzdelávali žiaci z týchto komunít na 2 EP z 3).

Riaditelia kontrolovaných stredných odborných škôl (SOŠ) a ostatní vedúci pedagogickí zamestnanci spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie.

Podmienky výchovy a vzdelávania na elokovaných pracoviskách

Personálne podmienky

Výchovno-vzdelávací proces na EP bol zaistený pedagogickými zamestnancami, ktorí spĺňali **kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky**, s výnimkou 8 majstrov odbornej výchovy na 3 EP školy v Košickom kraji⁶.

¹ Súkromná stredná odborná škola ELBA, Smetanova 2, Prešov (3 EP); Stredná odborná škola lesnícka, Kollárova 10, Prešov (2 EP)

² Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov (3 EP); Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice (2 EP)

³ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov – EP, Gorkého 55, Trebišov; Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice – EP, Okružná 342, Zemplínska Teplica

⁴ Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice

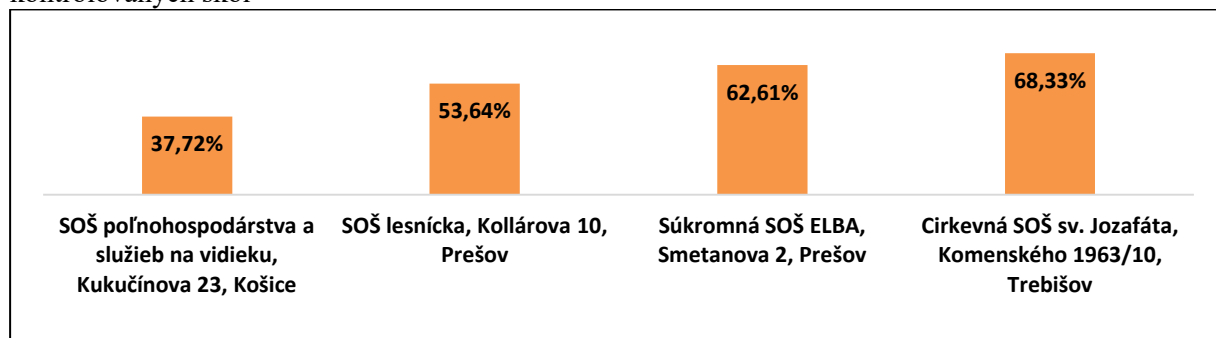
⁵ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

⁶ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

Zabezpečenie odbornosti vyučovania

Celková odbornosť predmetov **všeobecného** vzdelávania vyučovaných na EP bola zaistená len na úrovni 55,45 %, na jednotlivých kontrolovaných pracoviskách sa pohybovala od 37,72 % do 68,33 % (graf 1). Z jednotlivých predmetov boli **neodborne** (0 % odbornosť) vyučované viaceré, ale najväčšie zastúpenie mali *matematika* (na 6 EP) a *občianska náuka* (tiež na 6 EP).

Graf 1 – Porovnanie odbornosti vyučovania predmetov všeobecného vzdelávania na EP kontrolovaných škôl

Nízkou sa javila aj odbornosť vyučovania **teoretických odborných** predmetov, ktorá bola na EP celkom zabezpečená na 64,52 %.

Odbornosť **pod úrovňou 50 %** bola zistená na 5 EP 3 škôl v 6 kontrolovaných odboroch – na EP školy v Prešovskom kraji ⁷ v odbore 3661 *H murár*, na všetkých 3 EP školy v Košickom kraji ⁸ vo všetkých 4 odboroch – 3178 *F výroba konfekcie*, 3686 *F stavebná výroba*, 3161 *F praktická žena*, 2478 *F strojárská výroba* a v odbore 6445 *H kuchár* na EP ďalšej školy v Košickom kraji ⁹.

Neodborne vyučovanie (odbornosť 0 %) sa preukázalo na EP škôl v Prešovskom kraji, z toho na obidvoch EP jednej školy v odbore 4579 *F lesná výroba* ¹⁰ a na 1 EP druhej školy v odbore 3161 *F praktická žena* ¹¹.

Na vyššej úrovni – 82,75 % bola zaistená odbornosť vyučovania predmetov **praktickej prípravy**.

Obidve školy v Prešovskom kraji zabezpečili plnú odbornosť vyučovania (100 %) vo všetkých vyučovaných odboroch. Inak to bolo v školách Košického kraja, kde bolo zistené **neodborne** (0 % odbornosť) vyučovanie týchto predmetov na 2 EP jednej školy ¹² v odboroch 3161 *F praktická žena* a 3686 *F stavebná výroba*.

Priamo **na úrovni 50 %** bola preukázaná odbornosť na 3 EP tej istej kontrolovanej školy ¹³ v 3 odboroch – 2478 *F strojárská výroba*, 3161 *F praktická žena* a 3178 *F výroba konfekcie*.

⁷ EP, Varhaňovce 62 ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov (37,50 %)

⁸ EP, Medická 2447, Trebišov (všetky 4 odbory); EP, Staničná 131/5 Veľaty (všetky 3 odbory); EP, Floriánska 18, Košice (1 poskytovaný odbor) ako súčasť Cirkevnej strednej odbornej školy sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov (28,57 – 33,33 %)

⁹ EP, Hlavná 23, Viničky ako súčasť Strednej odbornej školy poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice (30,43 %)

¹⁰ EP, Červenica 40, Tuhrina; EP, Močidl'any 36, Jarovnice ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

¹¹ EP, Hlavná 113/68, Terňa ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

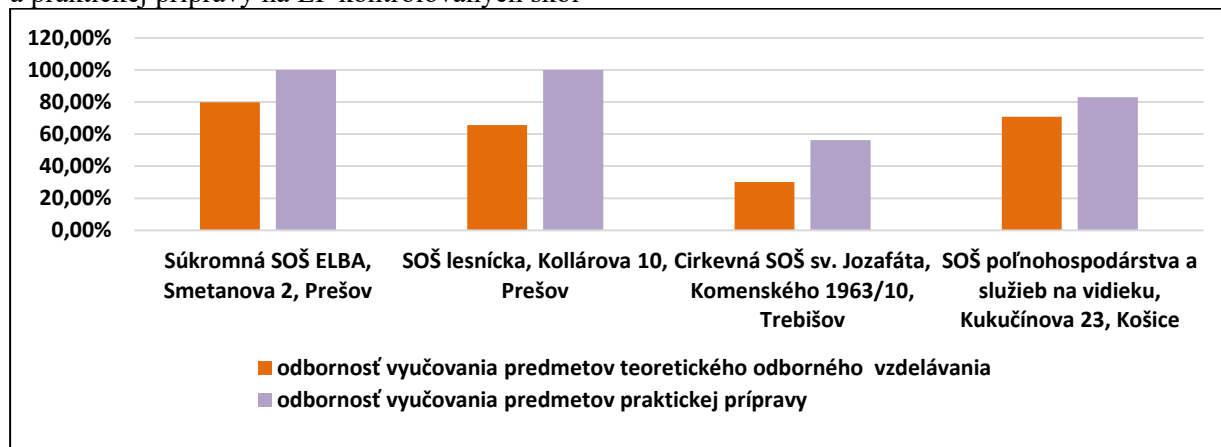
¹² EP, Medická 2447, Trebišov; EP, Staničná 131/5, Veľaty ako súčasť Cirkevnej strednej odbornej školy sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

¹³ EP, Medická 2447, Trebišov; EP, Staničná 131/5, Veľaty; EP, Floriánska 18, Košice ako súčasť Cirkevnej strednej odbornej školy sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

V ostatných odboroch vyučovaných na EP tejto školy a na obidvoch EP druhej školy v tomto kraji bola odbornosť nad úrovňou 50 %.

Porovnaním odbornosti vyučovania predmetov **odborného vzdelávania** (teoretického odborného a praktickej prípravy) sa preukázalo, že ani jedna SOŠ nezaistila **súčasne** v obidvoch skupinách predmetov vyučovaných na EP odbornosť 100 % (graf 2).

Graf 2 – Porovnanie odbornosti vyučovania predmetov teoretického odborného vzdelávania a praktickej prípravy na EP kontrolovaných škôl

Pri pohľade na odbornosť vyučovania **všetkých predmetov** (predmety všeobecného, teoretického odborného vzdelávania i praktickej prípravy) je možné konštatovať, že ani v jednej zo sledovaných škôl nebola súčasne vo všetkých vyučovaných predmetoch zabezpečená odbornosť vyššia ako 70 % (tab. 1).

Tabuľka 1 – Porovnanie počtu EP, vyučovaných odborov, žiakov a odbornosti vzdelávania na EP kontrolovaných škôl

Škola	Počet			Odbornosť vyučovania v %		
	EP	odborov	žiakov na všetkých EP školy	predmety všeobecného vzdelávania	predmety teoretického odborného vzdelávania	predmety praktickej prípravy
Súkromná SOŠ ELBA, Smetanova 2, Prešov	3	4	36	62,61	79,78	100,00
SOŠ lesnícka, Kollárova 10, Prešov	2	4	153	53,64	65,71	100,00
Cirkevná SOŠ sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov	3	4	111	68,33	30,19	56,25
SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice	2	3	120	37,72	70,83	82,96

Preukázalo sa tiež, že celkovo v žiadnom z **kontrolovaných odborov** nebola v plnej miere (100 %) zabezpečená odbornosť vyučovania **teoretických odborných** predmetov aj **praktickej prípravy** (tab. 2).

Tabuľka 2 – Prehľad počtu žiakov a odbornosti vyučovania teoretických odborných predmetov a predmetov praktickej prípravy na EP škôl podľa kontrolovaných odborov

P. č.	Kód	Názov vyučovaného odboru	Počet žiakov	Teoretické vzdelávanie	Praktické vzdelávanie
				% odbornosti	% odbornosti
1.	2478 F	strojárská výroba	26	28,57	50,00
2.	3161 F	praktická žena	60	40,00	57,14
3.	3178 F	výroba konfekcie	66	33,33	83,33
4.	3686 F	stavebná výroba	71	54,55	75,00
5.	4572 F	poľnohospodárska výroba	30	90,00	81,25
6.	4579 F	lesná výroba	56	00,00	100,00
7.	3355 H	stolár	18	78,95	100,00
8.	3661 H	murár	7	73,91	100,00
9.	3370 H	čalúnnik	48	78,95	100,00
10.	4524 H	agromechanizátor, opravár	29	96,88	100,00
11.	4575 H	mechanizátor lesnej výroby	45	72,73	100,00
12.	6445 H	kuchár	44	30,43	63,16
13.	6475 H	technicko-administratívny pracovník	26	80,77	100,00

Porovnanie počtu EP, žiakov a odbornosti vyučovania za jednotlivé odbory je uvedené v prílohe 1.

Sledované školy (2) zabezpečili pre žiakov EP vyučovanie predmetov praktickej prípravy len v mieste EP. Výnimkou boli 2 SOŠ, z ktorých jedna ¹⁴ zaistila pre žiakov 1 EP v odbore 4575 H *mechanizátor lesnej výroby* vykonávanie praktickej prípravy v dielňach školy a pre žiakov odboru 4579 F *lesná výroba* v dielňach školy a tiež na pracovisku zamestnávateľa. Druhou bola škola, ktorá zabezpečila na 1 EP ¹⁵ vykonávanie praktickej prípravy žiakov v odboroch 3686 F *stavebná výroba* a 3178 F *výroba konfekcie* aj na pracovisku zamestnávateľa.

Priestorové podmienky

Vyučovanie predmetov **všeobecného** vzdelávania prebiehalo zväčša v kumulovaných učebniach, ktoré slúžili aj na výučbu predmetov teoretického odborného vzdelávania, ojedinele i praktickej prípravy.

Normatívmi stanovené priestory pre všeobecné vzdelávanie v sledovaných odboroch boli prevažne zabezpečené a umožňovali realizáciu príslušných štátnych vzdelávacích programov, výnimkou však boli 3 EP škôl v Prešovskom kraji (v jednej SOŠ na 1 EP z 3 ¹⁶, v druhej na obidvoch kontrolovaných pracoviskách ¹⁷), kde vytvorené podmienky (absencia telocviční) neumožňovali plnenie vzdelávacích štandardov predmetu telesná a športová výchova uvedených v štátnom vzdelávacom programe. Z kontrolovaných pracovísk malo vlastnú telocvičňu iba jedno EP ¹⁸, na ostatných bolo plnenie vzdelávacích štandardov tohto predmetu zabezpečené v telocvičniach kmeňových škôl, prípadne základných škôl, v ktorých mali SOŠ prenajaté priestory, alebo na ihriskách EP.

¹⁴ Stredná odborná škola lesnícka, Kollárova 10, Prešov

¹⁵ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

¹⁶ EP, Hlavná 113/68, Terňa ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

¹⁷ EP, Červenica 61; EP Močidl'any 36, Jarovnice ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

¹⁸ EP, Laborecká 66, Humenné ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

Priestorové podmienky pre vyučovanie **teoretických odborných** predmetov boli na EP vzhľadom na počty žiakov a vhodne upravenú organizáciu vyučovania postačujúce a ich štruktúra nemala vplyv na plnenie profilu absolventa jednotlivých odborov.

Závažné nedostatky v priestorom vybavení pre vyučovanie predmetov **praktickej prípravy** (o i. chýbali cvičné pozemky na nácvik a predvádzanie poľných prác, rôzne dielne, sklady a iné učebné priestory), ktoré mali negatívny vplyv na nadobudnutie požadovaných vedomostí a zručností stanovených vzdelávacími štandardami príslušného štátneho vzdelávacieho programu boli zistené na 2 EP z 3 školy v Prešovskom kraji ¹⁹ (v odboroch *3161 F praktická žena*, *3686 F stavebná výroba* a *6475 H technicko-administratívny pracovník*) a tiež na obidvoch EP inej školy v tomto kraji ²⁰ vo všetkých vyučovaných odboroch (*3355 H stolár*, *3370 H čalúnnik*, *4579 F lesná výroba*, *4575 H mechanizátor lesnej výroby*). Na pracoviskách tejto školy okrem chýbajúcich položiek príslušného normatívu neboli pre posledné dva uvádzané odbory zabezpečené také priestory (nielen pre vyučovanie praktickej prípravy, ale aj predmetov všeobecného vzdelávania a teoretických odborných predmetov ²¹), ktoré by rozmermi zodpovedali počtu žiakov zaradených v učebnej skupine a tým umožňovali optimálnu organizáciu vyučovania (tab. 3).

Materiálno-technické podmienky

Vybavenie učebných priestorov pre **všeobecné** vzdelávanie na kontrolovaných pracoviskách umožňovalo realizáciu školských vzdelávacích programov, okrem priestorov EP školy v Prešovskom kraji ²² (jediný vyučovaný odbor *4579 F lesná výroba*), kde absencia normatívom určeného vybavenia (o i. chýbala školská tabuľa, lavice, stoličky a didaktické pomôcky) mala negatívny dopad na nadobúdanie požadovaných kompetencií žiakov v súlade s príslušným štátnym vzdelávacím programom.

Nedostatky v materiálno-technickom zabezpečení pre **odborné teoretické** vzdelávanie a **praktickú prípravu**, ktoré neumožňovali dosiahnuť kompetencie vymedzené obsahovým a výkonovým štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu a plniť profil absolventa daného odboru sa zistili na všetkých pracoviskách obidvoch kontrolovaných škôl v Prešovskom kraji (tab. 3).

Na dvoch EP ²³ prvej školy v tomto kraji to bola absencia normatívom stanovených položiek v priestoroch pre praktické vyučovanie (okrem základného vybavenia pre prácu na cvičnom pozemku škola nezabezpečila stanovené osobné ochranné pracovné prostriedky a ani ďalšie potrebné nástroje, chýbalo aj základné vybavenie pre prácu s drevom a kovmi a iné nástroje potrebné na nácvik požadovaných zručností) v 3 zo 4 odborov (*3161 F praktická žena*, *3686 F stavebná výroba* a *6475 H technicko-administratívny pracovník*), na treťom pracovisku ²⁴ v jedinom poskytovanom odbore (*6475 H technicko-administratívny pracovník*).

V druhej sledovanej SOŠ na 1 EP ²⁵ chýbajúce položky normatívu (chýbalo základné vybavenie dielní a absencia skladových priestorov spôsobila nedostatok základného

¹⁹ EP, Hlavná 113/68, Terňa (odbory *praktická žena*, *stavebná výroba*); EP, Laborecká 66, Humenné (odbor *technicko-administratívny pracovník*) ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

²⁰ EP, Červenica 61; EP, Močidl'any 36, Jarovnice ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

²¹ EP, Červenica 61 (predmety teoretického vzdelávania i praktickej prípravy); EP, Močidl'any 36, Jarovnice (predmety praktickej prípravy) ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

²² EP, Červenica 61 ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

²³ EP, Varhaňovce 62; EP, Hlavná 113/68, Terňa ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

²⁴ EP, Laborecká 66, Humenné ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

²⁵ EP, Močidl'any 36, Jarovnice ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

a pomocného materiálu i veľkej časti nástrojov a náradia) potrebné pre nadobudnutie požadovaných vedomostí a zručností v praktickej príprave v 3 zo 4 odborov (3355 *H stolár*, 4575 *H mechanizátor lesnej výroby*, 3370 *H čalúnnik*) rovnako neumožňovali dosiahnuť kompetencie vymedzené príslušným vzdelávacím štandardom. Na ďalšom pracovisku²⁶ jediný vyučovaný odbor *lesná výroba* nespĺňal požiadavky príslušného normatívu nielen pre praktickú prípravu, ale ani pre teoretické vzdelávanie (učebňa, v ktorej prebiehalo odborné teoretické aj praktické vyučovanie nebola zariadená určeným nábytkom a učebnými pomôckami, vzhľadom na množstvo žiakov bol zistený aj nedostatočný počet pracovísk a ich vybavenia).

Materiálno-technické zabezpečenie ostatných EP určené normatívmi pre teoretické odborné vzdelávanie a praktickú prípravu umožňovalo plnenie profilu absolventa kontrolovaných odborov napriek tomu, že vo viacerých učebných odboroch sa vyskytli nedostatky vo forme viacerých absentujúcich položiek normatívu.

Tab. 3 – Prehľad priestorového vybavenia a materiálno-technického zabezpečenia EP kontrolovaných škôl

SOŠ	EP	Kód vyučovaného odboru	Názov vyučovaného odboru	Priestorové vybavenie	Materiálno-technické podmienky
SSOŠ ELBA, Smetanova 2, Prešov	1	3161 F	praktická žena		X
		3686 F	stavebná výroba		X
		3661 H	murár		
		6475 H	technicko-administratívny pracovník		
	2	3161 F	praktická žena	X	X
		3686 F	stavebná výroba	X	X
		3661 H	murár		
		6475 H	technicko-administratívny pracovník		X
	3	6475 H	technicko-administratívny pracovník	X	X
SOŠ lesnícka, Kollárova 10, Prešov	1	4579 F	lesná výroba	X	X
	2	4579 F	lesná výroba	X	
		3355 H	stolár	X	X
		3370 H	čalúnnik	X	X
		4575 H	mechanizátor lesnej výroby	X	X
Cirkevná SOŠ sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov	1	3178 F	výroba konfekcie		
		3686 F	stavebná výroba		
		3161 F	praktická žena		
		2478 F	strojárská výroba		
	2	3178 F	výroba konfekcie		
		3686 F	stavebná výroba		
		3161 F	praktická žena		
	3	3178 F	výroba konfekcie		
SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice	1	4572 F	poľnohospodárska výroba		
		4524 H	agromechanizátor, opravár		
	2	6445 H	kuchár		
		4524 H	agromechanizátor, opravár		

X – závažné nedostatky v priestorovom vybavení/materiálno-technickom zabezpečení mali negatívny vplyv na nadobudnutie kompetencií vymedzených obsahovým a výkonovým štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu a neumožňovali plniť profil absolventa daného odboru

Vybavenie žiakov na EP učebnicami

²⁶ EP, Červenica 61 ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

Nedostatky vo vybavení učebnicami sa zistili v oboch školách Prešovského kraja. V jednej z nich ²⁷ sa tento problém týkal všetkých EP – 1 EP ²⁸ nebolo vybavené učebnicami ani odbornou literatúrou (okrem odboru 3161 F *praktická žena*, v ktorom síce vyučujúca mala k dispozícii odbornú literatúru, žiačky však nepoužívali žiadne učebnice), na ostatných 2 pracoviskách ²⁹ mali vyučujúci k dispozícii odbornú literatúru, ale žiaci nepoužívali žiadne učebnice. Ďalšia škola tohto kraja nevybavila učebnicami ani odbornou literatúrou 1 pracovisko ³⁰. Obidve školy Košického kraja ³¹ zabezpečili učebnice všetkým žiakom EP. V jednej z nich ³² pedagogickí zamestnanci vypracovali učebné zdroje (učebnice, cvičebnice, pracovné listy) so zreteľom na vzdelávacie potreby žiakov, ktorí nezískali nižšie stredné vzdelanie (v rámci projektu Odborné vzdelávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva).

Prítomnosť žiakov na vyučovaní

Účasť žiakov (tab. 4) všetkých kontrolovaných EP na vyučovaní bola prevažne nepravidelná, zistená bola aj ich vysoká absencia (často aj neospravedlnená), ktorá bola priebežne zaznamenávaná v triednych knihách a denníkoch evidencie odborného výcviku (počty aktuálne prítomných žiakov zodpovedali zaznamenaným údajom v pedagogickej dokumentácii).

Tab. 4 – Prehľad žiakov prítomných na vyučovaní počas výkonu školskej inšpekcie na EP kontrolovaných škôl

SOŠ	EP	Kód odboru	Názov vyučovaného odboru	Počet žiakov v odbore	Prítomní žiaci v %
SSOŠ ELBA, Smetanova 2, Prešov	1	3161 F	praktická žena	9	44
		3686 F	stavebná výroba	21	42
		3661 H	murár	4	50
		6475 H	technicko-administratívny pracovník	2	50
	2	3161 F	praktická žena	2	100
		3686 F	stavebná výroba	3	33
		3661 H	murár	3	100
		6475 H	technicko-administratívny pracovník	15	67
	3	6475 H	technicko-administratívny pracovník	9	100
SOŠ lesnícka, Kollárova 10, Prešov	1	4579 F	lesná výroba	14	43
	2	4579 F	lesná výroba	42	17
		3355 H	stolár	18	33
		3370 H	čalúnnik	48	48
		4575 H	mechanizátor lesnej výroby	45	62
Cirkevná SOŠ sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov	1	3178 F	výroba konfekcie	29	59
		3686 F	stavebná výroba	30	50
		3161 F	praktická žena	26	46
		2478 F	strojárská výroba	26	31
	2	3178 F	výroba konfekcie	19	11
		3686 F	stavebná výroba	17	53
		3161 F	praktická žena	23	39
	3	3178 F	výroba konfekcie	18	89
SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku,	1	4572 F	poľnohospodárska výroba	30	53
		4524 H	agromechanizátor, opravár	16	44

²⁷ Súkromná stredná odborná škola ELBA, Smetanova 2, Prešov

²⁸ EP, Varhaňovce 62 ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

²⁹ EP, Hlavná 113/68, Terňa; EP, Laborecká 66, Humenné ako súčasť Súkromnej strednej odbornej školy ELBA, Smetanova 2, Prešov

³⁰ EP, Červenica 61 ako súčasť Strednej odbornej školy lesníckej, Kollárova 10, Prešov

³¹ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov; Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice

³² Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice

Kukučínova 23, Košice	2	6445 H	kuchár	44	55
		4524 H	agromechanizátor, opravár	13	46

V škole Košického kraja³³ bol podľa vyjadrenia riaditeľa školy dôvodom neprítomnosti väčšiny žiakov na vyučovaní ich neoprávnený prestup na inú školu v rozpore s príslušným právnym predpisom (škola naďalej viedla žiakov vo svojej evidencii, pretože v čase konania inšpekcie bola táto skutočnosť v štádiu riešenia).

Iné zistenia

Vzdelávanie na získanie nižšieho stredného vzdelania organizovali 3 EP³⁴.

Iné zistenia súvisiace s predmetom kontroly:

- Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Kukučínova 23, Košice
 - v kontrolovaných odboroch bolo evidovaných 5 žiakov s mentálnym postihnutím (v aktuálnom školskom roku boli 3 z nich žiakmi 1. ročníka 2-ročného vzdelávacieho programu a 2 žiakmi 1. ročníka 3-ročného vzdelávacieho programu) aj napriek tomu, že škola nebola zaradená do Projektu experimentálneho overovania prijímania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – variant A do učebných odborov nižšieho stredného odborného vzdelania
- Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov
 - v kontrolovaných odboroch boli evidované 2 žiačky s mentálnym postihnutím (v aktuálnom školskom roku boli žiačkami 1. ročníka), prihlášky na štúdium týchto žiačok neboli na predpísanom tlačive (prihláška žiaka do odborného učilišťa alebo praktickej školy)
 - v dokumentácii prijímacieho konania za aktuálny aj minulý školský rok zväčša absentovali vysvedčenia žiakov o absolvovanom vzdelávaní; vzhľadom na tieto skutočnosti nebolo možné dostupnými prostriedkami zistiť rok ukončenia školskej dochádzky viacerých žiakov, stupeň získaného vzdelania či informáciu o ich prípadnom zdravotnom znevýhodnení
- Stredná odborná škola lesnícka, Kollárova 10, Prešov
 - na EP, Močidl'any 36, Jarovnice bolo v sledovaných odboroch zistené prekročenie najvyššieho počtu žiakov v skupine na 1 majstra odbornej výchovy
- Súkromná stredná odborná škola ELBA, Smetanova 2, Prešov
 - na EP, Hlavná 113/68, Terňa sa zistilo
 - vytvorenie skupiny žiakov zloženej z viacerých ročníkov (predmety teoretického odborného vzdelávania a praktickej prípravy)
 - na EP, Varhaňovce 62 sa preukázalo
 - vytvorenie skupiny žiakov zloženej z viacerých ročníkov (predmety teoretického odborného vzdelávania a praktickej prípravy)
 - prekročenie najvyššieho počtu žiakov v skupine na 1 majstra odbornej výchovy
 - na EP, Laborecká 66, Humenné sa zistilo
 - vytvorenie skupiny žiakov zloženej z viacerých ročníkov

Závery

³³ Cirkevná stredná odborná škola sv. Jozafáta, Komenského 1963/10, Trebišov

³⁴ Vid' správa – Stav a úroveň procesu a podmienok organizovania vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania www.ssiba.sk

Vykonaním školskej inšpekcie zameranej na stav a úroveň personálnych, priestorových a materiálno-technických podmienok elokovaných pracovísk stredných odborných škôl sa preukázali výrazné negatívne zistenia. Školy nezabezpečili na dostatočnej úrovni odbornosť vyučovania predmetov všeobecného vzdelávania a to najmä *matematiky* a *občianskej náuky* i predmetov teoretického odborného vzdelávania v odboroch *4579 F lesná výroba*, *2478 F strojárská výroba*, *6445 H kuchár* a *3178 F výroba konfekcie*. Na väčšine elokovaných pracovísk sa vyskytli nedostatky vo forme viacerých absentujúcich položiek normatívov, avšak na piatich z nich nedostatočne zaistené priestorové a materiálno-technické podmienky pre takmer všetky vyučované odbory neumožňovali žiakom dosiahnuť kompetencie vymedzené vzdelávacími štandardmi a plniť profil absolventa príslušného odboru. Negatívnymi zisteniami bolo aj vytvorenie skupiny žiakov zložených z viacerých ročníkov pre vyučovanie predmetov teoretického odborného vzdelávania a praktickej prípravy i prekročenie najvyššieho počtu žiakov v skupine na jedného majstra odbornej výchovy. Preukázalo sa tiež, že dve školy mali elokované pracoviská neaktívne, ale registrované v evidencii CVTI SR. Zistená bola aj vysoká absencia a nepravidelná účasť žiakov na vyučovaní.

Na základe zistení Štátnej školskej inšpekcie nielen z aktuálneho, ale tiež z predchádzajúcich školských rokov je možné konštatovať, že opakujúce sa závažné nedostatky zistené na elokovaných pracoviskách škôl, zriadených prevažne v blízkosti sídiel marginalizovaných komunít, často neumožňujú vytvárať potenciál pre poskytovanie vzdelávania v súlade so štátnym vzdelávacím programom a tým ani pre nadobudnutie takých vedomostí a zručností, ktoré by žiakom umožňovali lepšiu uplatniteľnosť na trhu práce a možnosť vymaniť sa z existujúcej sociálnej a ekonomickej vylúčenosti; z tohto dôvodu je potrebné prehodnotiť opodstatnenosť ich existencie.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom stredných odborných škôl

- zabezpečiť odbornosť vyučovania vo všetkých odboroch vyučovaných na EP
- využívať možnosť uzatvorenia zmluvy so zamestnávateľmi s cieľom zabezpečiť praktickú prípravu žiakov v priestoroch so zodpovedajúcim materiálno-technickým vybavením stanoveným v príslušnom normatíve, ktoré by umožňovalo plniť vzdelávacie štandardy zadefinované v školskom vzdelávacom programe
- vypracovať a uplatňovať samostatný systém podpory menej úspešných žiakov zameraný na eliminovanie vysokej absencie na vyučovaní i predčasného ukončovania školskej dochádzky, zvyšovanie celkovej úrovne dosiahnutých zručností s cieľom reagovať na ich potreby a zamedziť ekonomickému a sociálnemu vylúčeniu jednotlivcov

Zriaďovateľom

- poskytovať dostatok finančných prostriedkov na materiálno-technické a priestorové vybavenie EP v súlade s požiadavkami na dosiahnutie kompetencií vymedzených obsahovými a výkonovými štandardmi deklarovanými v štátnych vzdelávacích programoch a v nadväznosti na plnenie cieľov školského vzdelávacieho programu
- podieľať sa na modernizácii materiálno-technického vybavenia odborných učební a dielní praktického vyučovania
- zriaďovať EP až po splnení požiadaviek na personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky v súlade s príslušným normatívom
- zosúladiť skutočný počet EP škôl s ich evidenciou v Registri škôl a školských zariadení vedenom CVTI SR
- prehodnotiť opodstatnenosť prevádzkovania EP vzhľadom na nedostatočné materiálno-technické a priestorové vybavenie i nízku odbornosť vyučovania

Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR

- komplexne prehodnotiť koncepciu vzdelávania žiakov prostredníctvom elokovaných pracovísk škôl, zriadených prevažne v blízkosti sídiel marginalizovaných komunít, ktoré neumožňujú poskytovanie adekvátneho vzdelávania vzhľadom na viacročné negatívne zistenia v oblasti zabezpečenia ich personálnych, priestorových a materiálno-technických podmienok